

Jos Barlag: 'Spoedgeval' Waargebeurde verhalen van een ambulancebroeder.
Uitgeverij Sijthoff, Amsterdam 2010. ISBN 9789021891873
(Ziekte algemeen/AG/1)

Soort boek/ziekte/stijl: Jos Barlag beschrijft in dit boek hoe het was om, in Amsterdam vanaf 1973 tot 2007 als ambulancebroeder te rijden. Daarnaast reed hij ook op de methadonbus, de verbindings-/commandowagen, de lijkenauto en de rijdende psychiater. Verhalend levert hij een beeld van veranderingen rondom dit vervoer door die jaren heen. Bert Muns hielp het verhaal op schrift stellen. In cursief wordt het persoonlijk commentaar van Jos Barlag weergegeven. Goed leesbaar boek vol korte verhalen die een tijdsbeeld illustreren.

Over de schrijver: Jos Barlag (1952) solliciteerde als 21-jarige jongen naar de baan van ziekenwagenchauffeur. Daarmee begon zijn meer dan 35 jaar durende carrière in de hulpverlening. Hij is nu in de VUT, maar is nog vaak te zien als ambulanceman op de televisie. Daarnaast werkt hij nog als praktijkdocent op politieacademies, en als hoofd van de Medical Stewards van de Amsterdam Arena.

Korte beschrijving: Jos Barlag beschrijft via verhalen over de ritten die hij heeft gemaakt hoe zijn werk door de jaren heen van karakter veranderde. Met een omslagpunt in 1973, toen ambulance vervoer ambulancehulpverlening werd. Dat had niet alleen te maken met nieuwe ontwikkelingen en verbeterde technieken, maar ook het veranderde verkeer, het leven in de stad zelf dat van karakter veranderde, en de mentaliteit van de mensen. Werden vroeger geschillen met de vuist uitgevochten, tegenwoordig worden eerder wapens en steekmessen gebruikt. Was het vroeger de gewoonte om een hulpverlener alléén naar een patiënt te laten kijken, in de loop der jaren ging ook de chauffeur mee naar binnen. Behandelingen werden steeds meer ter plekke gedaan, er werd niet meer gewacht tot in het ziekenhuis. Daarbij licht Jos toe hoe zijn werk van karakter veranderde, maar dat er ook dingen nooit verandert zijn.

Jos Barlag vertelt wat hij tegen is gekomen, niet alleen met de ambulancewagen, maar ook met de methadonbus, de verbindings-/commandowagen, de lijkenauto en de rijdende psychiater. Hij zag veel, want hij werd ingezet bij uiteenlopend werk zoals ongevallen of uit de hand gelopen ruzies en geweldsdelicten op de wallen. Ook bij grote rampen waaronder de Bijlmerramp en de cafébrand in Volendam was Jos aanwezig. Daarbij werd veel samengewerkt met brandweer, politie en psychiatrie. Daarover schrijft hij in dit boek spannende, hilarische en ook tragische verhalen, waardoor we meer te weten komen over het werk van een ambulancebroeder, die op alle uren van de dag opgeroepen kan worden.

Wat viel op: Doordat de verhalen het vertelwerk doen krijg je inzicht in hoe dat het werk van de ambulancebroeders heeft veranderd. Met behulp van deze verhalen wordt duidelijk hoezeer het ambulance vervoer in de loop der jaren is veranderd, ambulancehulpverlening is geworden. Niet alleen is de ziekenauto zelf voorzien van meer apparatuur en kan een ziekenbroeder ter plekke meer doen, ook andere aspecten worden duidelijk. Zoals bijvoorbeeld het verkeer veranderd is en hoe je daar rekening mee moet houden. Of het soort patiënten dat vervoerd moet worden.

Citaten: Pag. 21: 'Maar dan gebeurt het ongelofelijke. Een van de relschoppers draait zich om en ziet de lijkenauto. Hij stoot zijn maat aan en ze gaan aan de kant. Voor hen gebeurt hetzelfde. Iedereen gaat aan de kant en er ontstaat een pad. Langzaam

maar zeker kruipen we door de straat. Elk moment verwacht ik een nieuwe, harde klap tegen het plaatwerk van de auto, maar die blijft uit. Even vliegen er geen stenen. We zijn er stil van.'

Pag. 39: '...wanneer de bestuurder van een tram een hulpverleningsvoertuig aan hoort komen, dan laat hij de deuren gesloten zodat er niemand uit kan stappen en laat hij zijn waarschuwingslichten knipperen, om te laten zien dat hij het voertuig heeft opgemerkt. *Zo gebeurt het nog steeds. Ik ben blij dat het ongeluk goed afgelopen is en dat het misschien niet voor niets is geweest. Misschien wordt er in de toekomst een dodelijk ongeval mee voorkomen.*'

Pag. 104: 'Hebben jullie enig idee wat er gebeurd is?' 'We vermoeden dat ze door haar kleinzoon vermoord is,' antwoordde hij. 'Buren hebben haar horen gillen en hem daarna weg zien rennen.' 'Waarom?' vroeg mijn collega. 'Hij is verslaafd. Oma gaf hem altijd geld. Ze heeft waarschijnlijk gezegd dat het genoeg geweest was.'

Mijn collega schudde zijn hoofd. 'ongelofelijk. Die klotedrugs! In wat voor een zieke maatschappij leven we, jongens?'

Pag. 166: 'Ga jij maar weg,' zei hij tegen mijn collega. 'Maar hij,' daarbij maakte hij een beweging met de knuppel in mijn richting, 'blijft hier.' Gestommel op de trap kondigde de vader en de vriendin van de jongeman aan. 'Hé doe normaal joh, laat die mensen hun werk doen.' 'Ja, dat maak ik wel uit. Die klootzakken moeten mij gewoon wegbrengen!' Die laatste zin ging vergezeld van een serie vloeken.'

Pag. 230-231: 'Een uur geleden stond ik nog met een oliebol in mijn mond, maar ineens lijkt het of oud en nieuw nooit heeft plaatsgevonden. (...) De eerste slachtoffers komen onze kant op. Het zijn allemaal jonge mensen en ze hebben vreselijke brandwonden. (...) Voor hen lijkt het misschien langzaam te gaan, maar alles loopt juist heel geordend. Er zijn twee Mobiele Medische Teams, niet met de heli maar met de auto, en onder leiding van de artsen begint de hulpverlening al bij ons in de tent, of in de tweede tent die verderop in het dorp staat, en wordt niet uitgesteld tot in het ziekenhuis. (...) Over de Afsluitdijk komt zelfs een ziekenauto uit Friesland. We werken de hele nacht door en ongemerkt wordt het ochtend.'

Recensie en extra's : TrixWesteneng NBD|Biblion recensie:

Waargebeurde verhalen van ambulancebroeder Jos Barlag die vanaf 1973 tot 2007 in Amsterdam op de ambulance reed. In die periode heeft hij Amsterdam leren kennen op alle uren van de dag, weer of geen weer. (...) Werken op de ambulance geeft je een kijkje in het leven van andere mensen, op een manier die je volgens Barlag in geen enkel ander beroep kunt krijgen. En je komt echt overal! Er is veel samenwerking met de politie, de brandweer en de psychiatrie. Hij vertelt over grote rampen, maar ook over de kleine rampen die groot zijn voor de mensen om wie het gaat. De verhalen zijn met veel gevoel voor al die mensen beschreven. Ghostwriter Bert Muns die Jos Barlag uitvoerig interviewde, hielp het hele verhaal op schrift te stellen. Het resultaat is spannend en ontroerend.